HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שופעות. לגו לוקח: קפלה. הוי לוגם: קפלה ורחצה. ג' פעמים קבעה לה וסת כדמפרש ואזיל: לילית לימים. כגון קפלה בלחד בשבת ורחצה וקפלה בלחד בשבת ורחצה וכן שלישית קבעה לה וסת בלחד בשבת וכל זמן שתרחצה עוד בלחד בשבת ולפילו בלילה קפילה דיה שעתה ואם הגיע לחד בשבת ולא בדקה עצמה טמאה מספק לחומרא מזמנו הוא בא כל יומא בלחד בשבת: דלא קפין לה חזאי. פלגמא גלו ושמא הוא: לילה לקפיעות. כיון דרחמה שלא פעמים על ידי קפילה הורגלה לרחיים קפילה ובכל יום שתקפוץ מחזקינן לה בדוחה ואם לא בדקה טמאה ולפילו שאר ימות שבת: לימים ולקפיעות. כל לחד בשבת שתקפוץ מחזקינן לה בדוחה דזמנה הוא לרחות בלחד בשבת על ידי קפילה: לימים לחודייהו פשיטא. דלא קבעה: דיומא הוא דקא גריס. ויהא בלחד בשבת ושמא לפילו בלילה קפילה: קמ"ל. הא דלמר דלא קבעה וסת לימים דקפילה לתמול גרמה לרחיים דהלידנא ואין לה וסת בלחד בשבת ושמא בלילה קפילה ולא לקפילה בלילה לחד בשבת מלילה חזיא מתמול: מתני' אע"פ שאמרו דיה שעתה. בשבת שים לה וסת: לריכה להיות בודקת. בכל יום שחרית וערבית כשאר נשים: חוץ מן הנדה. משלמה יום לחד טמא שבעה ואינה לריכה בדיקה כל שבעה שהרי בלילה היא טמאה: והיושבת על דם טוהר. דלמה לה בדיקה לפילו תרחה דם טהורה היא: ומשמשת בעדים. אע"פ שים לה וסת לריכה לשמש בעדים ולבדוק לפני תשמיש ולאחר תשמיש: ובטוהר שדמיה טהורין. ד' לילות דהיא לינה לריכה לשמש בעדים שהרי דמה טהור ולפילו נשתנו מרחה דמיה הואיל ושמשה ממרינן דמשום תשמיש נשתנה אבל שחרית וערבית היכא דלא שמשה (ו) אחר בעילה לשמוה לריכה בדיקה כדמפרש בגמרא [ע"ב] שמא נשתנו מרחה דמיה אלה: ופעמים לריכה להיות בודקת. כל שמה: שחרית ובין השמשות. שחרית להכשיר טהרות של לילה ערבית להכשיר טהרות של יום כדאמרינן בעלמא בריקין [ד:]: בשמש לם כיסה. עם בעלה: גמ' מפוך ימי זיבה. כגון רחמה בדם מוסף ומזרה ורחמה בט"ו לחודש כשעומדת בימים שהיא רחויה לזיבה דהיינו י"ז יום שבין נדה לנדה ומזרה ורחמה בדם מוסף ובט"ו לחודש ומזרה ורחמה בט"ו לחודש ולא רחמה בדם מוסף אלמא שקבעה לה וסת בט"ו בחודש ומעטרפין תרתי לרחיות דימי זיבה להך דחייה לקביעות וסת: ואין השה קובעת לה וסת בימי נדתה. כגון רחמה בדם מוסף ומזרה ורחמה בחמישי בחודש דהיינו בימי נדות ומזרה ורחמה עוד פעמים בחמישי בחודש לה בשבת וסת שלין לרחיית ימי נדה לרחיית לנקוע שהיא עלולה לרחות בימי נדותה: שפיר. קתני במתניתין דלא בעיא בדיקה דלמי לטמויי טמאה היא ולי לנקוע וסת ולידע לם תשמה וסת שלשה פעמים ליום אחר שהיתה למודה על עסקיו הא למרת דלא קבעה: ממעין פתום. כדמפרש בגיעא דר' יוחנן בשילהי פ' בנות כותים (לקמן דף לט:): כגון דמחזי ליה ירחה וליה ירחה ועשרים ושמשה וליה ירחה דהוה לרחיה בתריתה בימי נדותה דלפילו הכי הוה קניעות וסת בריה ירחה כדמפרש התם דלמר וסת בריה ירחה בשבת והא דלקדים וחזאי דמיס יתירי לימוספו בה דהא ודאי קבעה משום דחמילת הוסת הוחזק ממעין פתום וגם רחייה מחרונה משבינן לה כמעין פתום כדאמר הא דלקדים וחזאי תוספת דמיס הוא לבל ממעין פתום כגון שהרחיות הרחשונות של וסת (ג) יהו בתוך ימי נדה כי מתניתין (ו) (דלא מיירי בתחלת נדה דהא לא מפליג בה מידי אלא סתמא קתני מתוך הנדה) היינו בלחד בשבת שהרי נפתח מעיינה ולפילו היא רוחה לה תקנע וסת. ליפנא לחריני ממעין פתום שרחתה היום ופסקה וחזרה ורחתה ברביעי או בחמישי לנדתה בבל ממעין פתום כגון שלא פסקה ורחתה ט' ב' ג' ד' לחודש ורחתה פעם שניה בד' בחודש וכן שלישית לא מהניא רחייה ברביעי בחודש לנדות קמא למיקבע ומתניתין במעיין פתום (ג) ורחמון יפר בעיני: מבקשה ליטב. כשכלין ימי לידה כגון בשביעי לזכר או יום י"ד לנקבה לא בעיא בדיקה דהא לפילו אינה רוחה היא טמאה: הניחא נרא דאמר (לקמן דף לה:): מעין אחד הוא. דם הבא בתוך ז' של לידה ודם הבא לאחר שבעה ממעין אחד הוא: פסורה טמאה. תוך שבעה לזכר וי"ד לנקבה: ופסורה טהרה. כל ימי הטוהר: שפיר. קתני מתניתין בלא בעיא בדיקה דהא בין בפסקה ובין לא בפסקה טמאה היום וטהורה למחר: בלא בעי מעיינות בן. נפתח הטמא כל ימי הלידה ונפתח הטהור ולסוף שבעה לזכר וי"ד לנקבה נפתח הטמא ונפתח הטהור ולוקימנא דתתם דשופעת מתוך שבעה לאחר שבעה ס"ל בלוי דלפילו בשמיני לעולם היא טמאה עד שתפסוק דהא לא נפתח הטמא תבדוק בשביעי דילמא

אלא לקפיצות והתניא כו'. פרש"י לקפיצות לחודייהו וקשה לתם כן ליתני בתמוך לא קבעה וסת ולימים אלא לקפיצות לחודייהו ולמה מחזר מסברתו ונסמוך נמי לפריך לימים פשיטא ליתני דלא קבעה וסת ולקפיצות לחודיה כדקתד"ל מעיקרא ורחמה לפרש אלא לקפיצות אף לקפיצות דהיינו לימים עם קפיצות אלא לקפיצות לחודייהו פשיטא ליתני דלא קבעה לה וסת ולא קפיצות ולא ימים אלא לקפיצות והתניא שתקבענה מחמת אונס אפילו כמה פעמים לא קבעה וסת מאי לאו לא קבעה וסת כלל לא לא קבעה וסת לימים לחודייהו ולקפיצות לחודייהו אבל קבעה לה וסת לימים ולקפיצות לחודייהו פשיטא אמר רב אשי בגון דקפיץ בחד בשבת וחזאי וקפיץ בחד בשבת וחזאי [ובשבת קפצה ולא חזאי] ולחד בשבת חזאי בלא קפיצה מהו דתימא איגלאי מילתא למפרע דיומא הוא דקגרים ולא קפיצה קמ"ל דקפיצה נמי דאתמול גרמא והאי דלא חזאי משום דאכתי לא מטא זמן קפיצה לישנא אחרינא א"ר הונא קפצה וראתה קבעה וראתה קבעה לה וסת לימים ולא לקפיצות היכי דמי ת"א אשי דקפיץ בחד בשבת וחזאי וקפיץ בחד בשבת וחזאי (ובשבת קפצה ולא חזאי) ולחד בשבת (אחרינא) חזאי בלא קפיצה דהתם איגלאי מילתא דיומא הוא דקא גרים: מתני' אע"פ שאמרו דיה שעתה צריכה להיות בודקת חוץ מן הנדה והיושבת על דם טהור ומשמשת בעדים חוץ מיושבת על דם טהור ובתולה שדמיה טהורים ופעמים צריכה להיות בודקת שחרית ובין השמשות ובשעה שהיא עוברת לשמש את ביתה יתירות עליהן בהנות בשעה שהן אוכלות בתרומה רבי יהודה אומר אף בשעת עברתן מלאכול בתרומה: גמ' חוץ מן הנדה דבתוך ימי נדתה לא בעי בדיקה הניחא לרבי שמעון בן לקיש דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה שפיר אלא לרבי יוחנן דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה תבדוק דילמא קבעה לה וסת אמר לך רבי יוחנן כי אמינא אנא היכא דחזיתיה ממעין פתום אבל חזיתיה ממעין פתוח לא אמרי: והיושבת על דם טוהר: קס"ד מבקשת לישב על דם טוהר הניחא לרב דאמר מעין אחד הוא התורה טמאתו והתורה טהרתו אלא ללוי דאמר שני מעינות הם תבדוק דילמא אכתי לא פסק ההוא מעין טמא אמר לך לוי הא מני בית

מוסף רש"י

אף בשעת עברתן. אף בשעה שהם מפולקות ומפיימות לאכול תרומה, לריכות לבדוק (ע"ל ו.). בתוך ימי נדתה. ביומים שהיא נדה (לקמן לט: ע"ש). מעין אחד הוא. דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין (לקמן לה:). דם הבא בשבועים של נקבה שהוא טמא ודם הבא לאחר שבועים שהוא טהור, ממעין אחד הוא (שבועות יח:). הא התורה טמאתו. של שבועים, והתורה טהרתה. לאחר שבועים ומזרה ומיומאמו לאחר שבלין ימי טוהר (שם).

תוס' הרא"ש

משום הכי קא דייק: אלא לקפיצות. פרש"י לקפיצות לחודייהו. ולקשה לפירושו א"כ מאי פריך בתר ימים לחודייהו פשיטא לישני ליה דאתא לאשמועינן דלקפיצות לחודייהו לא קבעה לה וסת כדהוה ס"ד מעיקרא. וע"ק כיון דלא קאי האי דקאמר מעיקרא אלא לקפיצות הוה ליה לשנויי בתר דפריך ליה מברייתא אלא לקפיצות ולימים הלכך ס"ל הא דקאמר לקפיצות עם הימים היינו לקפיצות עם הימים אבל לקפיצות לחודייהו הוה פשיטא ליה דלא קבעה מידי דהוה אימים לחודייהו: **אע"פ** שאמרו דיה שעתה צריכה להיות בודקת. הקשה הר' יעקב מאורלינש דהכא אמרינן דאע"פ דדייה שעתה צריכה להיות בודקת. וגבי י"א יום שבין נדה לנדה אשכחן איפכא דתנן בפרק בנות כותים כל י"א יום בחזקת טהרה ואמרינן בגמרא למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה צריכה בדיקה. ותניא התם בשומרת יום מטמאה מעת לעת ור"ל דהנך מהכא מן הדין כיון דדיין שעתן כ"ש דלא בעו בדיקה אלא משום שלא תשתכח תורת בדיקה. אבל גבי י"א יום אם לא תבדוק עכשיו תבדוק לאחר מכאן: תבדוק דלמא קבעה לה וסת. תמיה לי דבדיקה כזו לא אשכחן שתקנו חכמים שתהא אשה צריכה לבדוק שמא קבע לה וסת דא"כ אפילו אשה שאינה עסוקה בטהרות תבדוק בכל יום שמא תקבע לה וסת וצ"ע: מעין פתוח לא אמרי. לאותו לשון שפרש"י כשהראיות ראשונות בימי

נדה היינו פתוח קשה למאי דבעי למימר בסוף בנות כותים דאפילו כי האי גונא אמר רבי יוחנן א"כ תקשי ליה מתני' הלכך לשון שני עיקר:

א) רש"י ס"ז, ב) ר"ם מ"ז, ג) לעיל ו., ד) [לקמן לט:], ה) [לקמן לה: ומ"ק], ו) רש"י מ"ז ועיין רש"י [בשם מורינו ורבינו הרב הגאון המחופרסם מוהר"ר שמואל נר"ו מצ"ד ק"ק מאגטרדם ז"ל הגאון נר"ו. ע' במהרש"א שהאריך לקיים הגהתו הישנה בפירוש המוך ולולי דברי הגאונים יש לקיים הגהתו הישנה בפשיטות דוחתי פירוש תחלה נדה דקתמר רש"י היינו תחלת ומה והלאך לפרש דלא תקבי היכי קתני נדה אינה לריכה בדיקה הא זמנין לריכה לבדוק כגון בתחלת ומה שהיא רוקה לקבוע ומה ומזיח היא ירחת וכו' בירחת בדיקה פעם ג' בה' בירחת לאחר ומזיח ובש"ם התוס'. לכך פי' רש"י דוחתי תנא דמתני' לא מיירי בתחלת ומה דהא שמתת קתני תוך מן הנדה וקאי אלדעיל דקתני מע"פ שאמרו דיה שעתה וסיינו שתה לה וסת כדפירש"י ואהא קתני לריכה להיות בודקת תוך מן הנדה וכיון דלא מפליג תנא מידי מסתמא הך דתוך מן הנדה קאי אלדעיל דמיירי שים לה וסת קבוע ג"כ ולאי מיירי תנא דמתני' במעין פתוח מע"כ אינה לריכה בדיקה דלא אהני לה מידי וכבלי אמו דבתי רש"י כפשוטן בלי שום הגמגום וק"ל. ע"ל בדברי הרב הגאון נר"ו ודבריהם בתוכים סה (מדפין), ו) פ"ע מיני,

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ובטולה שדמיה וכו' אחר בעילה דאשתה. ל"ל לגאון דאמר שפיכים"י בגמ' לאו דוקא אלא שמשה כלי אחר בעילה דאשתה דלפילו שמשה אלא אחר שיהה לו שמשה ושפקה בטהרות וק"ל: (ז) ד"ה ממעין וכו' אל וסת הוו בתוך ימי נדה: (ח) בא"ד ולשון יפר. ל"ל וכן מוכח לקמן דף לט ע"ב ע"ש: (ד) תוס' ד"ה קפלה בסוף פ' בנות כותים דף לט ע"ב בתבי התוס' בד"ה אלמא דתמלמוד לא תש להזכיר תנאי אחרי: (ס) ד"ה ממעין וכו' אילפי בגמ. ל"ל עיין בתוס' בד"ה אלמא: (ו) בא"ד ולמאי דפרישית לקמן דלא בפיא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה קפצה וראתה ג' ימים גדולים וכו'. ע"ל לט ע"ב תוספות ד"ה אלמא:

הגהות הגר"א

[א] גמ' ובשבת קפלה וכו' מזח. ל"ל ל"ג לה וכן הוא בכל הפוסקים ופ' הרמב"ם שמפרש דפליג אלישנא קמא מפרש דמיירי כך ועיין במגיד משנה: